

КНИГА ПЕРША

Розділ перший

Одягнувшись, Люсі підійшла до вікна спальні, визируючи Френка, але його все ще не було. Вона стояла за довгою мереживною фіранкою, поглядаючи на білу смугу дороги, яка майже мілью тяглася вздовж лиману до міста.

На трасі не було нікого. Лише старий Боуї та його дворняжка: перший вигрівав старі ревматичні кісточки, сидячи на низькій огорожі біля своєї маленької човникової станції, а другий спав, поклавши голову між вилизаних лап, витягнувши їх на прогрітому сонцем тротуарі. Сонце таки добряче припікало в серпневий полудень: розсипалося вогняними відблисками по воді, закутало Ардфіллан мерехтливим сяйвом, освітлюючи покрівлі Порт-Дорана і високі димоходи, тож місто стало просто казковим, таємничим. Навіть ця звичайна дорога попереду мала фантастичний вигляд у сонячному світлі; контури акуратних будиноків обабіч розпливлися, розтанули в золотому сяйві.

Цей пейзаж був знайомий до болю: блискуча вода, що потрапила в широкі обійми бухти, ліс на мисі Ардмор, укритий прохолодним блакитним серпанком, а на заході — обриси величних гір на тлі блідої небесної завіси. Але сьогодні цей обцілований сонцем краєвид був особливо чарівним, і це надихало Люсі. Незважаючи на спеку, уже відчувався легкий подих осені: десь шелеснув листочок, що першим упав на доріжку, на берег викинуло більше водоростей, а трохи далі від берега перемовлялися граки... Як вона любила все це! Осінь! Люсі щасливо зітхнула.

Прикривши очі від сонця рукою, вона придивилася до човна Боуї — там, на борту «Орла», грався її син, допомагаючи чи, може, заважаючи Дейву в роботі на палубі крихітного

катора, пришвартованого до сірого кам'яного причалу. Стримуючись у своїй материнській ніжності, Люсі подумала, що радше заважає.

Усміхнувшись, вона обернулася і постояла перед дубовою шафою з дзеркалом, вдивляючись у своє відображення з тією серйозністю, яку жінка має в крові від народження.

Вона була невисока на зріст, — брат Річард толерантно назвав її крихіткою, — але мала ще дівочу фігуру, яка граційно виглядала під мусліновою сукнею. Так, Люсі була, на диво, юною, радше на шістнадцять, ніж на двадцять шість, як одного разу зауважив Френк, хоча для нього було незвично говорити компліменти.

Невелике, відкрите й зазвичай насторожене обличчя Люсі було веселим від природи, видавало її емоційність; шкіра була свіжа, ледь засмагла. Вона мала великі блакитні очі з поволокою, з темною сіточкою, що обплітала маленькі зіниці, у яких зачаїлися іскорки світла, і від цього її погляд завжди здавався дуже щирим. Злегка підняті кутики вуст, довга шия, округле підборіддя — увесь її образ дихав щирістю, чимось надійним, світлим, теплим.

Люсі піднесла руку до темно-русявого волосся, ще раз оглянула себе, сховала свою повсякденну бавовняну сукню в нижню шухляду шафи-купе. Кинула останній погляд на кімнату — чи все гаразд. Лінолеум сяяв, акуратна серветочка на кріслі-гойдалці, рівно застелена білим покривалом постіль — вона задоволено кивнула, повернулася і спустилася вниз.

Сьогодні Люсі трохи припізналася: у п'ятницю вона зазвичай щось випікала, але запах чистоти її відполірованого, бездоганного будинку — змішаний запах бджолиного воску, мила і скипидару — тішив вправну господиню й виправдовував зволікання з одяганням.

Люсі пишалася своїм будинком, який, власне, можна було б назвати й віллою, що була так вдало розташована на околиці Ардфіллана. Їй подобалося, як вона доглядає за своїм домом, як він сяє! І ось, стоячи на кухні, Люсі повернулася до відчинених дверей мийки і запитала:

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

— Ти ще не закінчила, Нетто?

— Саме закінчила, місіс Мур, — прозвучала приглушена відповідь, бо Нетта, служниця, затисла в губах шпильки, намагаючись поправити зачіску біля маленького квадратного дзеркала над мідним казаном.

— Містер Мур от-от буде вдома, — задумливо продовжила Люсі. — Я чула, як поїзд наближається. На твоєму місці я поставила б варити яйця пашот. Чотири.

— Так, місіс Мур, — ледь розбірливо вигукнула Нетта.

— І обережно, додавай трішки оцту до води, щоб вони не розтеклися, не забудь.

— Звісно, місіс Мур, — уже нормально відповіла Нетта, повиймавши шпильки з рота. За мить вона ефектно з'явилася у дверях мийки.

Це була струнка сімнадцятирічна дівчина — старанна, чуйна, неговірка й доброзичлива, та все-таки з незалежним характером, властивим її расі. Вона знала ціну свободи на генетичному рівні, не лінувалася працювати, але поводитися гідно. Ніщо не примусило б її вимовити «сер» або «мадам», вона зверталася до своїх роботодавців нейтрально — містер і місіс Мур. Іноді в її словах звучала тінь погорди — так, ніби вона внутрішньо опиралася вищому статусу Мурів, доводячи, що вона нічим не гірша.

Однак Нетта всміхнулась і сказала перепрошуючи:

— Я довше зачісуюся, відколи почала збирати волосся догори.

Ти довше зачісуєшся, відколи Дейв Боуї почав задивлятися на тебе, — подумала Люсі, але вголос промовила:

— Тобі личить. А Дейву так подобається?

Нетта у відповідь стріпнула головою з високою зачіскою — стільки дівочого кокетства і ніжних надій було в цьому русі — і різко розбила яйце об обідок каструлі.

— Ну, йому... — сказала вона і замовкла, почервонівши й нахилившись до пляшки з оцтом.

Поспостерігавши хвилину за рухами дівчини, Люсі тихо всміхнулася. Раптом у неї з'явилося усвідомлення особистого щастя, кумедне задоволення, що зміщується з приємним

відчуттям успішно виконаної роботи, спокою та комфорту, яке виникає після того, як вона переодягається для зустрічі чоловіка, — відчуття, що вона вже заслужила відпочинок. Люсі завжди любила цю мить, яка повторювалася, але не втрачала новизни, коли Френк повертався з міста: вона — одягнена і готова, у будинку — ідеальний лад... Її охоплювало тепле передчуття приємної зустрічі. Розвернувшись, вона пройшла через вузький вестибюль, відчинила вхідні двері, пройшлася гальковою доріжкою. На маленькій квадратній клумбі квітли кальцеоларія, лобелія і пеларгонія — традиційне поєднання квітів у році Діамантового ювілею*, безумовно, останнє слово садівничого мистецтва. Люсі старанно доглядала клумбу. Вона обережно зірвала зухвалий бур'ян біля пишних калачиків і відкинула його геть. Дійшовши до воріт, вона відчинила хвіртку.

На дорозі пожвавішало, почулося тупотіння дитячих ніжок, і, придивившись, Люсі побачила, що то біжить до неї син, а за ним весело підстрибує його тінь.

— Мамо! — вигукнув він, одразу намагаючись якнайшвидше повідомити їй важливу інформацію. — Я працював із Дейвом на «Орлі»!

— Та ти що, справді?! — награно здивувалася вона.

— Справді, матусю! — захоплено запевнив восьмирічний хлопчик. — Він дозволив мені скрутити канати в один.

— Боже мій! Що ж далі? — пролепетала вона, думаючи про ластовиння на його носі. Ніс був відверто кирпичний, а веснянки — маленькі пігментні цяточки. Звісно, були на світі й інші дитячі носи та інші веснянки, але для неї саме цей носик і це ластовиння були найчарівнішими!

Міцненький, як на свій вік, добре складений хлопчик, вишуканий — таке слівце йому пасувало. Каштанове волосся і світло-карі очі, як у його батька. Інші хлопці? Напевно, вони мали свої чесноти, але ні, не такі, як у Пітера!

— Чи можу я пограти в кульки? — простодушно запитав він.

* Діамантовий ювілей — 60-річчя правління королеви Вікторії, яке святкували 1897 року. — Тут і далі примітки перекладача.

— Кульки? — перепитала вона. — Де це ти їх доп'яв?

Він усміхнувся, між зубками мелькнули прогалинки — ця усмішка сина теж викликала захоплення в Люсі; потім Пітер опустил повіки і його вії здалися їй надзвичайно густими і темними на фоні свіжих, мов яблука, щічок.

— Ну, — повільно почав він, копнувши носком черевика стіну, — вони тільки почали грати сьогодні, тому я позичив в одного хлопчика дві. Потім ми зіграли, я переміг і повернув йому кульки... Бачите, як усе було, мамо?

— Бачу, — відповіла вона, намагаючись не засміятися.

Він заклав руки за спину, випнув живіт і злегка відхилився, опираючись на розчепірені ніжки, щоб краще її бачити.

— Це було цілком чесно, авжеж? — запитав він, поглядаючи на неї скоса. — Ось як це робиться, принаймні як я це зробив. За свій глечик я отримав п'ятнадцять. — (Нещодавно він випросив у неї глечика з металевою кришкою, у якому завзято складав усі свої невеликі скарби.) — І якщо ви дозволите мені грати, я можу виграти більше.

— Ну, побачимо, — відповіла вона, не бажаючи засмучувати його заборонаю, — ходімо спершу пообідаємо. Твій батько от-от буде вдома.

— А-а-а! — протягнув він, удаючи серйозного чоловіка, але не стримався, щоб не запитати. — А ви не знаєте, чи принесе він мені якийсь подарунок?

— Не знаю, але в будь-якому разі біжи і помий руки, — строго наказала вона, щоб довести, що може бути суворою з сином, — а то просто сором якийсь...

— Ну, бачите, — пояснив він, оглядаючи свої виквацьовані рученята, — я ж працював на «Орлі» з канатами, робив сточину...^{*} — Хлопчик присвиснув і пішов доріжкою до будинку.

Люсі провела сина поглядом аж до дверей і знову почала виглядати чоловіка. За мить він дійсно з'явився, наближа-

^{*} Сточина — зрощування, з'єднання кінців мотузки чи канату; кінці мотузок розпускаються на окремі сталки (пасма) і з'єднуються так, щоб кожна окрема сталка однієї мотузки була між сталками іншої.

ючись до неї легким кроком, — о, він ніколи не поспішав! Мимоволі вона прицмокнула ніжно й нетерпляче і подумала, що таки не помилилась у виборі чоловіка.

Так, вони підходили одне одному, до того ж Люсі могла впливати на Френка... це щасливий шлюб! Їй раптом пригадалася їхня перша зустріч. Як же називалося це місце... А справді, готель «Кайл», який належить місіс Рой. Вона ніколи не забуде цього імені, а також міс Сару Рой, менеджера, яка не готувала, а лише спостерігала за постояльцями, наглядаючи за «щедрим столом», — так міс Сара називала кухню готелю у своїй рекламі в «Католицькому трубачі», який виходив під патронатом «духовенства і найкращих мирян».

«Кайл» був, беззаперечно, презентабельним готелем, інакше Річард і Єва ніколи не зупинилися б там. Річард завжди був перфекціоністом, пунктуальним і вимогливим, навіть на початку свого подружнього життя, поки він ще не став юристом, завжди хотів для своєї Єви тільки найкращого. А от про Люсі він так не піклувався, її просто взяли тоді з собою — надзвичайний вияв братерської любові! Мабуть, щоб доглядати за сином, Чарлі. Єва ж бо так ослабла після пологів...

Річард і Люсі ніколи особливо не ладнали (якась цікава несумісність або це була схожість характерів), хоча якщо вони були разом, то мали вже якимось уживатися. А коли молодий Мур почав кидати на неї оком...

Згадуючи, вона ледь усміхнулася: Френк під час тієї двотижневої відпустки, почувуючись не на своєму місці, був неуважний до світських правил чи просто ігнорував їх; провінційний багатій, як його називав Річард, і він залицявся до неї!

Смішно зустріти свого чоловіка в пансіонаті — і в Ардбедзі, саме там! Таке непримітне місце... І все-таки її і Френка шалено тягнуло одне до одного, можливо, через протилежність характерів, і нікуди було від цього подітися. Вони обоє зашарілися того прекрасного м'ясного дня — такого самого, як і сьогодні, коли сухі модринові голки в лісі

Крейгмора тепліли на її вологих долонях, а від смолистих сосен тягнувся важкий п'янкий аромат. Під ними колихалися хвилі затоки, у папоротниках-орляках гули комахи; усередині неї вирувало щастя — палке, ніжне... Молодий Мур був там зовсім не такий неповороткий і сором'язливий, як у готелі!

Але Річард був суворий до нього, просто непримиренний, висміював її зв'язок із дрібним комівояжером. Так... хоч вони й сповідували одну релігію (щоправда, Мур доволі стримано), Річард його недолюблював. Він казав, що Мур ніхто, нащадок ірландських батьків, які пережили голод, селян, підозрював він, які втекли після того, як картопля двічі поспіль не вродила, коли ріпу кидали голодним людям, а на порожній віз збирали трупи померлих від голоду, що лежали на узбіччі дороги. Вони приїхали до Шотландії, ці ірландці, щоб тут плодити своє безрідне потомство. Вони ставали тут здебільшого землекопами і різноробочими або, у кращому разі, букмекерами і господарями пабів — вигнанці, дикуни...

Звісно, це не могло сподобатися Річарду, який так пишався своїм шотландським походженням і знатною кров'ю Мюррея і який згодом, за примхою Єви, поєднав свій родовід з якобінцями.

Що ж, вона не дійшла згоди з Річардом щодо цього питання, як і щодо більшості інших — чого б це вона справді дозволяла комусь контролювати її вибір. Рішення було швидким: того дня дев'ять років тому вони з Френком просто пішли собі.

Ось так вона опинилася тут — чекала біля цієї брами на коханого чоловіка, ясно усвідомлюючи своє щастя, анітрохи не соромлячись своїх палких почуттів.

Він наближався. Вона привітно махнула рукою — стримано, але все-таки махнула, що було не зовсім прийнятним у світському товаристві. Того року, коли червоний прапор* усе ще обережно переміщався громадськими дорогами, по-

* Символ робітничого руху.